

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petiti-vrstna 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 148.

V Ljubljani v petek, 3. julija 1885.

Tečaj II.

O francoskih razmerah.

Pri nas se je poleglo volilno gibanje in volilna agitacija je prenehala. Pač se čujejo še tu in tam pritožbe raznih strank, ki niso prodrle s svojimi možmi, a v obče je zanimanje za dogodke o volitvah uže dokaj obledelo in naredilo drugim o dnevnim vprašanjem prostor. Tam na zapadu, v velikih francoskih republikah, pa se ravno zdaj pričenja agitacija za bodoče volitve ter vznemirja duhove vsega ljudstva. Prijatelji ljudovlade in nasprotniki njeni pripravljajo se na boj in razpošiljajo svoje vojake, da delajo zanje med maso naroda. Posebno žive so raznovrstne stranke, katere zjedinijuje jedna skupna točka, poraz republike. Ni dvoma, da bi v svoji celoti imeli upanje do velikih uspehov. A nesloga in nasprotje v vseh mogočih načinih jih loči in razdira. Imperijalisti drže se svojih potov in ne slušajo Jeromistov; Orleanisti zbirajo zopet na svoj račun pristaše krog sebe in zavračajo, kjerkoli je mogoče, prvi dve stranki. Tako se nam kaže, poredi nesloga, povsodi strastni boji; konservativni politiki se danes skoro bolj pobijajo, bolj sovražijo jeden drugega, kakor skupnega nasprotnika, današnjo ljudovlado.

Kar se pa tiče republikanskih strank, se o njih tudi ne more trditi, da bi jih vezala večja edinost nego konservativce. Jeden del prijateljev sedanjega sistema priznava Clémenceau-a za svojega voditelja in se vklanja programu: Nehanje strmoglave kolonijalne politike, vpeljava dohodnin-

skega davka in urejenje državnih izdaj s pomočjo dohodninskih pristojbin; ločitev cerkve in države, zmanjšanje aktivne vojaške službe, odprava prstovoljcev in olajšave za seminariste; zakon o protekciji in emancipaciji delavcev — to so glavne točke te republikanske skupine. Uže prva točka programa kaže, da je ost njegova obrnena proti Ferry-ju in njegovi stranki, druge točke pa nam povedó, da je Clémenceau ravno nekoliko bolj radikalen nego njegovi predniki, ki so prej prišli na krmilo. Radikalen je za toliko, za kolikor bode baje — vsaj po trditvi te stranke — nova zbornica bolj radikalna od stare, sedanje. Clémenceau pa se trudi s svojim programom, postati goden za vlado in si pripravljati pot do vrhunca. Tako so uže delali pred njim možje od Gambette do Brissona, tako bodo postopali tudi v bodoče oni, ki hočejo opustiti opozicijo in sami priti med voditelje državne ladije.

Tudi oportunisti republikanske stranke sklicujejo prav pridno zbere in pripravljajo agitacijske odbore. Vender definitivnih ukrepov do zdaj še niso sklenili; preveč raznih strank in razlik, ki jih misljenja je v njihovi sreči, da bi uže zdaj sklepali trdno in s tem morebiti izbacili dolgo vrsto somišljenikov, ki so drugačnega mnenja gledé potov, kako doseči skupni cilj. Za sedaj pozvedujejo voditelji oportunistov pri raznih zastopnikih in se baje tudi trudijo, pridobiti na svojo stran levi centrum, ki pa menda tudi z Orleanisti stoji v dogovoru gledé skupnega postopanja. Vrh tega se trudijo oportunisti, ostati v prijaznosti in dotiki z vlado. Hoteli so od nje zvedeti čas občinih volitev, da bi potem toliko lažje postopali in

si pridobivali glasov, a vlada ni hotela skazati željene prijaznosti in je svojim prijateljem nasproti molčala in se po polnem skrila v ozadje. Sedaj skušajo zvedeti, kako stališče da bode vlada zavzela njim nasproti, prijazno ali neprijateljsko; prizadevajo se priti na sled vladnim pogojem, in se pogovarjajo o tem, kako bode treba vlado podpirati in z njo glasovati. Na drugi strani pa se vlada jako skrivnostno obnaša. Nikjer ni mogoče priti na sled, kakih nazorov da je, in nikjer noče delati obljub. Vsled tega se širi med oportunisti velika zadrega, kajti nihče ne vé, kako se je treba obnašati.

To nedoločno stanje se vé da ne bode moglo trajati, uže prihodnje dni morala se bode stranka odločiti za jednostavno, energično postopanje. Ko se bodo njeni kolovodje dogovorili o bodočem ravnanju, potem ni dvojiti, da bode stranka jela postopati energično, hitro in brezobzirno, kakor je bila do sedaj navajena.

Republikanski politiki trdno upajo, da bode ljudovlada ojačena in z novimi svežimi silami opustila volilno polje. Program bodočega delovanja, slikajoč ga narodu kot uzor svobode in sreče. A tudi konservativci gledó z zaupanjem v boj. Pravijo, da bode prihodnja volitev ali uže vrgla republikansko sistemo, ali pa vsaj pokazala, da večina ne ugaja, da je ljudstvo sito samih strmoglavih fraz in debat, ki se za male malenkosti glasé dostikrat dan za dnevom v francoski zbornici. Ako pa se jim sedaj še ne posreči, ljudovlado premagati, bodo te volitve vsaj pokazale, da je potem pri prihodnjih volitvah narod na strani

Listek.

Prva ljubezen.

(Izvirna novelica; spisal P. G. Višensky.)

(Dalje.)

V.

Nastopil je 29. julij 1878. Vse je bilo v taboru živo, prišlo je povelje, da ima danes armada prekoračiti mejno Savo! Vojaštvo zbiralo se je in le še čakalo povelja za odhod. Tudi naša znanca, Milan in Janko, sta bila v vrsti! Počasi se je pomikala četa za četo med sviranjem godbe čez most, in na obrazih vojakov bila je brati radost, akopram so šli negotovi usodi nasproti. Kakor de-roča reka prodirala je vojska vedno dalje in dalje, dokler se ni približala mestu Jajce, v katerega okolici so se zbirali vstaši! Pri Varcarevu počivala je malo vojska, da bi potem toliko krepkeje šla na boj. Široko se je razprostiral tabor, in posamezne čete so stražile okolico, Milan in Janko bila sta na južni strani, tedaj najbližje sovražniku. „Prijatelj“, reče Milan Jankotu, „meni je tako nekako hudo danes pri srcu; ali veruješ na slutnje?“

„Ne bodi babjeveren; lovec si in vender si polen vraž! Saj ni nobene prave nevarnosti, sovražnik je še daleč in tudi sploh naš polk ne bode nikjer stal v hudem ognju!“

„Četovodja Savo naj se hitro oglasi pri poveljništvu, da sprejme važno povelje“, veli Milanu višji častnik, kateri brzo zopet odjezdi.

Milan salutira in odide, kamor mu je bilo rečeno.

Ko tja dospé, dobí povelje, naj si izbere sam trideset množ, s katerimi naj takoj odide, se o stanju sovražnika prepriča, naj to potem takoj poveljništvu sporoči, sovražnika samega naj se pa po mogočnosti ogiba in se ne spušča brez potrebe v boj!

Kmalu odide s svojo četico, sestavljeno iz najpogumnejših dobrih strelcev, iz tabora proti jugu. Ko gre mimo Jankota, reče mu:

„Ali sedaj veruješ na slutnje? Bog zná, ako se kedaj vrnemo, ko gremo v žrelo sovražniku!“

Neprijetno so ganile te besede prijatelja, ker nikakor si ni znal tolmačiti obnašanje Milana, ki je bil v istini vender jeden najpogumnejših vojakov, torej ni bilo mogoče, da bi se bal nevarnosti. Pripisoval je tedaj le njegovi ljubezni, Katinki, ta čutila, katere tudi v bojnem hrupu ni zamogel pozabiti.

„Le srčnost Milan in srečno hodi!“

„Z Bogom Janko!“

Nevarnost je bila velika, sosebno ker so se vedno sovražne čete prikazovale na bližnjih hribih. Zato je tedaj bilo potreba jako bistrornega, zvi-tega in pri vsem tem tudi pogumnega vojaka s tem poslom obtežiti, in ravno tak je bil Milan. Sploh je bil priljubljen pri vojaštvu in je v polni meri vžival zaupanje častnikov! Ni čuda, da je marsikateri s težkim srcem gledal za odhajajočo četo.

Začetkom so hitro prodirali ali ko so prišli na bolj gorati svet, hodili so počasi in oprezno dalje. Do sedaj ni bilo še nič sumnjivega videti in marsikateri je uže mislil, da se je sovražnik gotovo bolj globoko v deželo umaknil. Vender opreznosti niso izgubili! Približevali so se ravno mali, od dveh strani s skalami zaprti dolini, ko se je Milanu dozdevalo, da je videl na južnem izhodu lesketati puške, katere so se pa hitro poskrile. Povedal je to svoji četi. Takoj se pripravijo na boj in odpošljejo na vsako stran jednega opazovalca. Na vsak način so morali poprej vedeti, ali je res katera nevarnost in koliko je sovražnikov v bližji, predno so smeli dalje iti.

Kmalu se vrneta ogleduha, katera pa spo-

konservativcev. Dnevi republike so tedaj na vsak način šteti.

Tako zastopniki monarhičnega principa v Francoski. Koliko se bode spolnilo teh nad, o tem nam bode uže bližnja bodočnost pripovedovala.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Vkupi državni finančni minister Kallay vrnil se je s svojega potovanja po Bosni in Ercegovini na Dunaj.

Začetkom prihodnjega tedna pričeli se bodo razgovori med avstrijsko in ogersko vlado o pogodbi. Z ogerske strani udeležil se bode posvetovanj ministerski predsednik Tisza, finančni minister Szapary in trgovinski minister grof Szechenyi, z avstrijske strani pa grof Taaffe, Dunajevski in baron Pino. Da-si zdanja pogodbeni doba preteče še le 28. junija 1888, se bode najbrže na željo ogerske vlade pogodba predložila v obeh državnih zborih uže v jesenskem zasedanju.

„Presse“ poroča, da se bodo deželni zbori sešli še le pozno na jesen. Po tem soditi, sešel se bode državni zbor k zasedanju še le v meseci decembru; ker se morajo sniti tudi delegacije, je vèst, da bode zasedanje državnega zbora v septembru zeló kratko, prav verjetna.

Volitev jednega državnega poslanca iz trgovinske in obrtne zbornice v Liberci razpisana je na 10. dan t. m. Zdaj izvršiti se imata samo še dve volitvi, namreč v mestni volilni skupini Jičin-Novi Bydžov in v kranjskih kmetskih občinah Kranj-Loka-Radovljica-Tržič.

Tuje dežele.

V Srbiji je javna varnost zeló slaba, povsodi vlačijo se roparske tolpe. Zdaj zaukazala je vlada, da preganjajo vojaki in žandarmerija roparje. V rudniškem okrožju prijeli so 32 roparjev in postopačev. Ta tolpa izvršila je 47 roparskih umorov. Na Drini prikazujejo se nove tolpe.

Iz Belgrada se poroča, da se bodo takoj po vrnitvi kralja Milana s potovanja pričela posvetovanja o predlogah prihodnji skupščini. Letos snide se skupščina k zasedanju najbrže koncem meseca septembra. Jedna najvažnejših predlog, s katerimi se bode imela baviti, je predloga o vpejljavi tabačnega monopola v kraljevini.

Nekateri italijanski listi prinesli so pred kratkim poročilo, da se papež hoče približati in sprijazniti s zdanjo italijansko vlado. To sklepali so iz nekega papeževskega pisma, katero je pisal nadškofu Guibertu. Tem vestem nasproti izjavlja „Osservatore Romano“, da je pač neumestno misliti, da se bode papež kdaj mogel sprijazniti s zdanjimi razmerami.

ročita, da nista nič sumnjivega opazila v bližini. Počasi so šli dalje in Milan, ki nikakor ni mogel verovati, da se je zmotil, je vsem priporočil, jako pazno hoditi. Kakor kača se je vila mala četa naprej, vedno se za skalovje skrivaje. Nikdo ni besede znil, vsak je vedel, da gre v smrt, ako je Milan poprej prav videl.

Srečno so se priplazili prvi med skalami na prosto in marsikomu se je uže srce ohladilo, ko na obeh straneh izmed skal šinejo bliski in se je votlo razlegal strel po hribovju. Torej je Milan vender le prav videl poprej! Vender vsak je sklenil, kolikor mogoče drago prodati svoje življenje, ko na milost sovražnikovo nikakor ni smel upati, ampak le na grozno in mučno smrt v njegovih rokah.

Pok na pok je gromel ali eden za drugim je padal tudi prijatelj v mali četi. Sovražnik je moral biti zeló mnogobrojen in pri vsem tem še dobro zavarovan za skalami. Vsi so bili darovani smrti. Milan je še stal v sredi ostalih živih tovarišev jih navduševaje. Sleherna krogla je dobro zadela. Konečno zadene krogla tudi Milana; omahne, tema se mu stori pred očmi in tiho vzdihnivši: „Katinka — Katinka“ — se zgrudi na s krvjo napojena tla.

Italijanska ministerska kriza je prestana, in kmalu se bodo določili novi člani kabineta. Depretis je pred kratkim naglašal v zbornici, da bodo zdanji ministri ostali zvesti svojim liberalnim načelom; on bode pri vseh podjetjih postopal z največjo opreznostjo; zaupati se mu ne sme, da se bode udal prevelikim nadejam in se ne spuščal nepremišljeno v vrtoglavo politiko. Zasedanje se je zdaj za nekaj časa preložilo.

V francoski poslanski zbornici branil je dné 30. m. m. trgovinski minister trgovinsko pogodbo s Holandijo proti ekstremnim varstvenim carinarjem. Holandiji napraviti se je moralo nekaj koncesij, da se ni oškodovalo izvažanje francoskih vin. Pogodba se je sprejela z 298 proti 106 glasovom. — Nove volitve določile se bodo najbrže na 16. dan avgusta.

V francoski zbornici sprejela se je parobrodna pogodba z Avstro-Ogersko brez debate. Potrdil se je potem proračun o izdatkih za razna ministerstva, med temi tudi za vojno ministerstvo. V soboto dovršilo se bode posvetovanje o državnem proračunu. Zasedanje zbornice skončalo se bode okolo 15. julija.

Iz Macedonije prinašajo uže delj časa bolgarski, grški in turški listi poročila, da so se sprijele turške in bolgarske tolpe; zdaj se imenuje ta, zdaj oni zmagovalec, kakeršne strankarske barve je pač list. Da so v Macedoniji nemiri, je gotovo, vender so poročila v listih mnogo pretirana.

Dopisi.

Z Dunaja, 2. julija. (Izv. dop.) Skoro izključivo vsi dunajski listi bavijo se še vedno z ustanovitvijo „nemškega kluba“, in njih odmev se čuje tudi v provincijskih listih. Ko so se pred kratkim sešli novoizvoljeni poslanci pod predsedstvom starega ustavoverca dr. Herbst, da bi določili program delovanja levice v bodočem državnem zboru ter krstili svojo stranko, dosegli niso nič. Z visokodonečimi frazami povdarjalo se je, da mora biti levica jedina, složna, da bode mogla krepko napadati vlado in pomnožene vrste desnice — pri tem pa se je pokazala še le prava nejedinstvo, razkosanje. Skoro kolikor glav toliko raznih mislij je bilo gledé novega programa in novega imena. Konečno zadovoljiti so se morali — da se je vsaj nekaj sklenilo — s tem, da se je sprejela resolucija; da je glavna potreba za levico jedinstvo. To je pač kaj lep sklep — a kdo ga bode uresničil? Nemški klub hoče se postaviti pri svojem delovanju izključivo na narodna tla, naglašati vselej in povsodi nemški značaj, zahtevati pravice le za nemštvo in pod to zastavo morali bi se združiti vsi poslanci. To pa se gotovo ne bode zgodilo lahko; kajti kdo bode veroval, da

Ko so ostali videli pasti svojega vodjo, začeli so se nazaj pomikati, ali samo eden odšel je ranjen smrti, kateri je nesel sporočilo o usodi svojih tovarišev v glavni tabor.

VI.

Mirna noč je pokrivala naravo. Izza dalnjih hribov izhajal je blede mesec in razsvetljeval bojna tla. Nič ni motilo smrtne spanja hrabre čete, le ponočne ptice so liki duhovom letale nad njimi. Med trupli vender je bilo še eno srce! Počasi povzdigne mladi vojak svojo glavo in se ozre na okolo. Ali vsi tovariši nêmo spijo večno spanje! Bolestno se sklone in solza utrne se mu iz očesa. Bledo lice priča o njegovih bolečinah; roko pritiska na rano ter skuša ustaviti kri, ki mu teče iz desne strani.

„Živ med mrtvimi,“ vzdihne in se še enkrat ozre, vender vse je — tiho. Poskuša vstati ali nezavesten se zgrudi zopet na tla. Ko se zopet prebudi, nastopilo je uže jutro. Pazno poslušaj, ako se ne bliža uže glavna vojska, ali vse je mirno in tiho.

„O Katinka, tedaj tu mi je namenjeno umreti, oddaljen od tebe zapustiti bom moral svet! Nobena solza rosila ne bo moje gomile, v tuji zemlji

bodo iskreni pristaši stare ustavoverne stranke nakrat slekli svojo staro kožo in se odeli s prozornim, lahkim pajčolanom jedino-nemštva. Možje, kateri hoté pošteno posvetiti svoje moči v prospeh interesov vkupnega cesarstva, gotovo ne bodo stopili v jedne vrste s temi kričači in bojevniki za samo nemške koristi. Tolikrat naglašane jedinstvo torej ni med levičarji! In če se bode vender ustanovil nemški klub, mu bodo pač pristopili samo oni kričači, kateri ob vsaki priliki pridigujejo, da je nemštvo v Avstriji v nevarnosti. Se vé da imajo ti ljudje le pičlo število vernikov — kdo bi bil tako slep, da bi ne videl, da nemštvo in nemška kultura nista nikjer v nevarnosti — vender misel se je jedenkrat sprožila in se bode tudi uresničila.

Če pa bode nemški klub mogel doseči le količkaj vspeha, uresničiti le nekaj svojih idej, je težko verovati, kajti ta stranka s pretiranim, samo nemškim programom ima malo zaupanja med narodom, osebito pa ne med dunajskimi meščani, kajti ti so trezno misleči, in dobro vedo, da nemštvo ni v nevarnosti in prošinjeni so z iskreno ljubeznijo do staroslavne Avstrije. Posebno dobro pa karakterizuje to nameravano novo stranko to, da pridno in previdno zaklepajo vrata pred demokracijo, pred možmi, kateri se držijo programa gospodarstvenega napredka. Tudi malemu obrtniku niso prijazni ti možje; oni se sila malo brigajo za njegove težnje, in ni čuda torej, da se je ta tudi po polnem od njih odvrnil.

Kaj torej prav za prav hoté ti možje, ustanovitelji nemškega kluba? Bismarck jim je premalo nemšk, on se premalo briga za grozne nevarnosti, katere pretijo nemštvo v Evropi. Pokazala se je potreba, da bode nemški klub varoval in branil nemški narod pred nevarnostmi, katere mu pretijo od Čehov, Poljakov in Slovencev. Ni li to v istini velika nevarnost? Ti mali narodiči avstrijski hoté uničiti nemškega orjaka. V istini, treba je bilo poseči po kopje in oklep, da se podadé v boj proti slovanski pošasti! Pri tem boji nemškega kluba pač mora vsakemu priti na misel hrabro bojevanje Dona Quixotta.

Nemški klub se hoče torej bojevati proti sovražniku, katerega še na bojišču ni, odvrčati nevarnosti, katere nastati ne morajo, kdo bode tako otročji, da bi veroval, da preti od avstrijskih Slovanov nevarnost nemškemu narodu, nemški kulturi. Če se torej ustanovi nemški klub, bode to le škoda za levičarje, ker se bode stranka zopet razkosala in postala še bolj nejedina, nego je uže zdaj; razen tega pa bode postopanje tega kluba le škodovalo levici in jo osmešilo. To je zopet jeden korak navzdol!

trohnelo bo moje telo! — In vender je bila moja edina želja, vsaj v smrti se s tabo združiti! Ali usoda mi ne dopušča. O Marija, bodi jej ti tolažnica, ko zve mojo smrt, in ako možno usmili se tudi mene!“ Zopet se mu stemni in omahne.

Ko je ranjeni vojak prinesel v tabor pretužno vèst o tovarišev osodi, polastila se je silna razburjenost vojakov. Posebno britko je bilo Jankotu in nehote se je spomnil zadnjega pogovora z Milanom. Kmalu je došlo povelje, nemudoma odriniti in ako mogoče saj trupla rešiti oskrunjenja ali ranjenim pomagati. Vender, da bi bil še kateri ranjenec pri življenju, je bilo zelo malo upanja, ko je bila dobro znana krutost in krvoželjnost sovražnikov. V to svrhu odposlano krdelo je vsejedno kolikor mogoče hitro prodiralo. Ko so dospeli na kraj, kako žalosten prizor se jim je odprl! Tiho so ležala trupla padlih tovarišev in vse je pričalo, kako hud boj je divjal tukaj.

Tudi Janko je bil pri tem oddelku in žalosten je iskal svojega prijatelja. Kmalu ga najde med drugimi. Sklone se k njemu, da bi se prepričal, ali je morda še kaka iskrica življenja v dražem telesu, in res se mu dozdeva, da srce še malo utriplje. Hitro pokliče vojaškega zdravnika, kateri mu tudi pritrdi, vender ko rano preišče z

Razne vesti.

— (Avstrijsko prebivalstvo.) Uradno postavilo se je za leto 1884 poročilo o prebivalstvu vseh v državnem zboru zastopanih kronovin. Po teh podatkih imajo te dežele vse skup 22 864 106 duš, in sicer je med temi 11 170 468 moških, a 11 693 638 ženskih. Ženski spol prevladuje tedaj za 523 170 oseb. Ako se ozir jemlje na posamezne kronovine, vidi se, da prevladuje samo na Goriškem in na sosednem Isterskem moški spol. Ta prikazen je tem bolj čudna, ker je znano, da se skoro po celem svetu nahaja več žensk, nego moških. Še ni dolgo, kar je nek belgijski statistik izrekel trditev, da bode v 100 letih, ako se spola v tej meri množita, kakor sedaj, ako najde toliko moških v vojski smrt, kakor do sedaj in ako bodo moški še nadalje ostajali tako radi samci, kakor v zadnjih časih, ženski spol poldrugokrat bolje zastopan, nego moški spol. — Med moškimi štetih je tudi 162 423 vojakov. Kar se tiče vojaštva v posameznih deželah, steje Galicija 32 735 mož, Češka 31 697 mož, potem pa pride précej Nizja Avstrijska z 31 626 možmi. Nizje-Avstrijska ima sedaj 2 437 069 duš. Ako se ta števila primerja z ono leta 1880, mora se konstatovati, da se prebivalstvo v jedno mer množí.

— (Poplačana plemenitost.) Pred nedolгим umrl je v južni Rusiji veteranec z leta 1812, namreč polkovnik Černobuzov, v 94. letu svoje starosti. V njegovih zapuščini nahaja se tudi zlata ura, ki ima na pokrovu vrezane besede: „Joachim Murat, kapitan jahajočih lovcev.“ Pri verižici pa je privezan medaillon, v kateroga vrisane so besede: „Leonora svojemu Joachimu. Ne zabi me.“ Černobuzov bil je leta 1811 še navaden kozak. Ko je nekedaj na čelu patrouille re-kognosciral, naletel je na vojaški oddelek, pri katerem je bil Murat, kralj neapelski. Kozaki hoteli so uže vstreliti, a Černobuzov zaukazal je, da se prezentuje kralju ter se mu zakliče: „Hurá kralju hrabrih vojakov!“ Kozaki so začudeni storili, kar se jim je ukazalo. Murat je na to salutiral ter stopil h Černobuzovu. Izročil mu je v spomin gori omenjeno uro, s čemer je pač tudi dokazal, da mu na dariteljici ni več ležeče. Ko je hetman Platov o tem dogodku zvedel, poklical je Černobuzova k sebi ter ga je imenoval za ta čin plemenitosti takoj častnikom. Po nazorih, ki veljajo dandanašnji, bil bi kozak najbrž kaj družega prejel za svoj čin — morda svinčenko v prsi.

— (Pege od električne luči.) Naše ženstvo, ki se tako boji solčnih žarkov in pred njimi s toliko skrbi zakriva svoja lica, da bi jim ne postala tako isto „kmečko rudeča“, bode začelo gotovo postajati sovražno tudi električni luči, kajti učenjaki prepričali so se, da ima električna luč v tem oziru še večjo moč, nego jo imajo solčni žarki. Dokazalo se je, da električna luč v moči 1000 do 2000 sveč uže v jedni uri porudeči kožo naših lic, ako pa sedi človek v električni luči, ki ima moč 10 000 do 20 000 sveč, zgodi se to

še mnogo hitreje, in dobí se tudi še mnogo bolj temno-rudeča barva. Ako se tedaj električna luč v taki meri še nekaj časa razširjuje, kakor se je to do sedaj godilo, bode treba dobiti sredstev, s kojimi se ne odpravljajo samo pege, ki se dobé od solčnih žarkov, ampak tudi one, ki jih provzročí električna luč.

— (Učiteljica bi bila rada.) „Ah, mamá, jaz bi tako rada učiteljica postala!“ — „Potem se moraš še mnogo učiti, ljubi otrok; morala boš iti še v drugo šolo in“ — „Oh ne, mamá; jaz ne mislim to takó. Če me moj učitelj vzame za ženó, potem sem vender tudi učiteljica!“

Domače stvari.

— (Shod notarjev.) Notarji iz Kranjske, Štajerske in Koroške snidejo se jutri ob 8. uri zvečer v restavraciji na kolodvoru v Ljubljani in v nedeljo ob 9. uri zjutraj v Bledu (Mallnerjev hótel).

— (Nova mestna šola.) Mestni zastopogledal si je razne prostore, kateri bi bili primerni za zidanje nove šole. Mnogi mestni odborniki so baje mnenja, da bi bilo najbolje, postaviti novo šolo pri mesarskem mostu na Poljanskem nasipu, kjer stoji hiša št. 6 in na vrtu št. 2. hiše g. Jemca v Vodnikovih ulicah. Mesnica poleg mesarskega mostu bi se podrla, istotako kolibe med Škrjančevo in Kapusovo hišo na Poljanskem nasipu. Tako dobil bi se zeló lep prostor pred novo hišo, kjer bi se oskrbelo še nekaj nasadov. To bi bil gotó zeló primeren prostor za šolo; tam je zeló mirno in tudi v zdravstvenem oziru je prostor ugoden.

— (C. kr. vojaška oskrbovalnica v Ljubljani) razglašá, da bode letos koncentracija vojakov pri Postojini od 16. julija do 6. avgusta in od 9. avgusta do 25. avgusta. Ti bodo potrebovali: oves, seno, slame za steljo in ležišče in pa trda drva. Zaradi oskrbovanja s temi rečmi je razpisana ponudbena obravnava, katera bo 6. julija 1885 v c. kr. vojaški oskrbovalnici v Ljubljani, kjer se vse o tej zadevi natančno zvé in kjer tudi ponudbe, pa le pismene in zapečatené, zadnji čas do 10. ure dopoludné 6. julija 1885 sprejemajo.

— (V ljubljansko hranilnico) uložilo je v meseci juniji 1350 strank 422 843 gld., izplačalo pa se je 1997 strankam 284 179 gld. 63 kr.

— (Hranilno in posojilno društvo) v Ljubljani na Sv. Petra cesti pod vzglednim ravnateljstvom g. Regalija izdalo je računski sklep. Iz tega posnemamo, da je društvo imelo 38 962 gld. 6 kr. dohodkov in izdatkov 38 782 gld. 14 kr. Aktiva znašajo 9743 gld. 2 kr., čisti dobiček po odbitih 10% pa 131 gld.

— (Ad vocem: „Krvav dež v Ljubljani.“) Iz Fužin pod Ljubljano se nam poroča: Vetreni stolp (Windhose, auch Sandhose) je ob hudi nevihti pretečeno nedeljo ob 5. uri popoldné v tukajšnji fabriki za barveni les ukradel in v zrak potegnil blizu 250 kilogr. fino rudeče lesene moke, ter jo v vrtincu svedráje urno proti Ljubljani odnesel; kako? in kam? bodo, ako še niso, gotovo ljubljanski učenjaki vetrnjaki zasledili. Te črtice bodo morda dobro služile ljubljanskim učenjakom pri pojasnjevanji redke naravine prikazni: rudečoga, krvavega dežja.

— (Toča.) Minolo soboto popoldné ob nevihti vsula se je huda toča v okolici Besnice pri Litiji, včeraj popoldné pa v okolici Javorja. Žito je vse potolčeno, morali je bodo kar pokositi. Toča razbila je tudi sadje z dreves. Škoda je velika. — Iz ljubljanske okolice se nam poroča: Dne 24., 27. in 30. junija pridrvila se je nad vasi Velika in Mala Stara vas, potem Dule, Górenje in Dólenje Duplice strašna nevihta. Toča, suha in gosta vsula, se je nad polja, tako da so vsi poljski pridelki po polnem uničeni in so morali žita pokositi. Strašni nalivi pa so tudi mnogo travnikov tako zasuli, da več let na njih ne bo rasla trava.

— (V Toplice na Dolenjskem) prišlo je do konca junija 526 gostov.

— (Iz vipavske doline) se poroča, da vinska letina prav dobro kaže; grozdje je prav lepo odcvetelo, in posebno dobro letino obetajo trte dobrega vina, kakor ormažija, osipka, pikolit in gerganja.

— (Nesrečna ljubezen.) Iz Postojine se poroča: Minoli ponedeljek pripeljala se je iz Trsta tu sim Antonija Božič, rojena Ljubljanka, da se po-

govori nekoliko z nezvestim ljubimcem. Pogovor ta pa ni bil vspšen, ljubimec menda ni hotel več stare ljubice. To je užalilo Antonijo Božič, bežala je k Pivki, se vrgla hladnim valovom v naročje ter utonila.

— (Iz Št. Jurija) se poroča: Pred nekaterimi dnevi podirali so tukaj delavci staro šupo, in pri tem delu našli so zakopan lonec, v katerem so bile otroške kosti. Po izreku zdravnikov so te kosti od otroka, kateri se je prezgodaj narodil. Kostí so bile baje uže več let zakopane.

— (Duhovenske spremembe v tržaški škofiji.) Kanonik tržaškega katedralnega kapiteljna, g. Andrej Sterk, postal je stolni dekan; častni kanonik in župnik v Trstu, g. Franc Črne, postal je stolni kanonik.

— (Vremensko prorokovanje.) Za mesec julij prorokuje Mathieu de la Drôme takó-le vreme: Velika vročina od 1. do 4. t. m.; še večja vročina od 5. do 12. t. m. Vmes nekatere nevihte in toča, posebno po Franciji, Švici, po Pijemontu in po južni Nemčiji. Od 13. do 19. t. m. deževno vreme po vsej južni Evropi; povodnji v Franciji in Italiji. Znižanje temperature. Morje jako nemirno, posebno ob bregovih Dalmacije. Od 19. do 27. t. m. mnoge nevihte in pogostoma toča na Nemškem, po vsej Avstriji, Franciji, Španiji in Italiji. Vroči dnevi posebno v Franciji in ob Sredozemskem morju. Od 27. t. m. do 3. avgusta neznosljiva vročina po vsej srednji in južni Evropi. Nevihte in toča na Švicarskem in Tirolskem. S kratka: jako neugodno vreme polno neviht; huda vročina od 1. do 12. t. m., neznosljiva vročina od 19. do 31. t. m.; brze spremembe temperature in nevihte posebno v drugi polovici tega meseca.

— (Slovenske Talijske) izšel je 52. zvezek, kateri obseza te igre: Deborah, — Revizor, — Oče so rekli, da le! — Same zapreke, — Perzijski šal, — Kdor se poslednji smeje. — Cena 2 gld.

— („Matici Slovenski“) pristopili so v letu 1885. na novo naslednji članovi: A. Kot ustanovniki: Gospodje Kenda Anton, uradnik pri „Assicurazione Generali“ v Trstu; Majdič Vinko, lastnik umetnih mlinov v Kranji; dr. Missia Jakob, knezoškof itd., v Ljubljani; Orožen Ignacij, stolni dekan v Mariboru. B. Kot letniki pristopili so 1885. leta dosedaj društvu na novo: Gospodje Alijancić Ivan, kaplan v Šmariji; Andolšek Fran, c. kr. sodn. pristav v Radovljici; Bergman Fran, kaplan v Žabnicah; Bonač Ivan, knjigovez v Ljubljani; „Bralno društvo“ v Št. Juriji pri Celji; Brenčič Alojzij, odv. koncipijent v Ptuji; Bulovec Ivan, trgovec v Radovljici; Čiček o. Bonaventura, minoritski kaplan v Ptuji; Črne Fran, c. kr. um. stotnik v Tomaji; Delak Jakob, trgovec v Štorjanih; Dettoni Josip, c. kr. beležnik v Sežani; Dittrih Anton, trgovec v Postojini; Dralka Josip, c. kr. okr. glavar in posestnik v Radovljici; Dugulin Ivan, župnik v Ajdovščini; pl. Fabris Josip, c. kr. okr. komisar v Sežani; Gabršek Fran, učitelj v Ratečah; dr. Gelingsheim Karol, c. kr. sodn. pristav v Kozjem; Globočnik Anton, tovarnar v Železnikih; Globočnik Ivan, župnik na Pontablu; Gregorič Fran, krčmar in posestnik v Krškem; Gregorin Gustav, drd. jur. in odv. koncipijent v Sežani; Grlanec Josip, posestnik v Saleži; Gruđen Ivan, veliki župan v Zgoniku; Herič Božidar, učitelj na Gori; Hofman Hubert, not. koncipijent v Radovljici; Homann Frid., real. asist. v Ljubljani; Homann Oton, trgovec v Radovljici; Hrovatin J., nadučit. v Sežani; Janež Alojzij, posestnik v Krškem; dr. Jelovšek Ignacij, c. kr. sanitetni asistent v Radovljici; Kaspret Anton, gimn. učitelj v Gradci; Klinar Matija, krčmar in posestnik v Radovljici; Lah Gregor, župan in posestnik v Loži; Levec Ivan, učitelj pri Kapeli; Lukanič Ivan, inženir na Dunaji; Marini Karol, posestnik v Sežani; Mayr Peter mlajši, krčmar in posestnik v Kranji; Mejač Andrej ml., posestnikov sin v Komendi; Miklav Urban, farni oskrbnik v Šent Mihelu; Milič Josip, posestnik v Repniči; Mlekuž Karol, učitelj v Oseku; Muha Josip, kaplan v Šmartinu; Novak Mihael, ces. kr. sodnijski pristav v Kojncih; Obreza Anton, tapecirar v Ljubljani; Pirc Gustav, potni učitelj in c. kr. kmetijske družbe tajnik v Ljubljani; Pirjevec Josip, trgovec v Sežani; Pitamic Fran, c. kr. notar v Sežani; Podgornik Krešimir, trgovec v Sežani; Pošenjak Toma, učitelj na Cvenu; Potočnik Fran, c. kr. umirovljeni stavbeni svètnik in mest. odbornik v Ljubljani; Praprotnik Avgust, posest. v Lokvi; Roblek

glavo pomaja, rekoč: „Življenje je še v telesu, ali težko da bo kaj iz njega!“ Tiho obveže rano in ga veli položiti na nosilnice. Ostale tovariše pa pokopljejo na kraju bojišča.

Vkupaj so stali v boji, skupno se borili za cesarja in dom — vkupaj naj počivajo tudi v smrti, skupno uživajo plačilo pri gospodu vojskih trum!

Ko se Milan Savoj, ker ta je bil oni ranjenec, zopet iz nezavesti prebudi, bil je na poti v glavni tabor v sredi svojih tovarišev, domačih vojakov. Hudo ga je skelela rana, zatorej je tiho ležal na nosilnicah. Dospeli so tjà, ko je nastopila uže po polnem tema. Milana so prenesli za to noč v šotor zdravnika in ker je bil uže poprej dobro znan z njim, je vse moči napel, da bi ga ohranil pri življenji! Zaradi prevelike izgube krvi je bil vender ranjenec tako oslabeled, da je sam zdravnik dvojil o vspehu svojih prizadevanj.

„Mogoče je, da bode trdna natora Milana dopolnila, kar znanost storiti ne bi zamogla, vender je le — mogoče;“ tako je rekel zdravnik Jan-kotu, ko ga je poprašal po mnenji drugo jutro, predno so prenesli Milana v bólnico.

(Konec prihodnjic.)

Aleks, lekar in posestnik v Radovljici; Rode Ivan, trgovec v Ljubljani; Rozina Julij, not. uradnik v Loži; Runovec Davorin, učitelj v Slov. Gradci; Scherko Karol, c. kr. um. okr. sodnik v Postojini; Schneider Fran, učitelj na Cvenu; Selnik Luka, župnik v Ovčji Vasi; Sittig Teodor, privatni geometer in posestnik v Radovljici; Skalé Otmar, c. kr. okr. živinozdravnik v Novem Mestu; Slanc Fran, učitelj pri Sv. Lovrenci; Stanič Jakob, c. kr. sodnijski kancelist v Sežani; Turek Anton, veleposestnik v Šepoljih; Valentinčič Ignacij, posestnik, gl. zastopnik zavarovalnic „Austria“ in „Concordia“ in mestni odbornik v Ljubljani; Vernik Peter, mesar in posestnik v Postojini; Vičič Miroslav, nadžupan in posestnik v Postojini; Weinhard Fran, kaplan pri Sv. Marjeti; Zagorjan Anton, not. uradnik v Ljubljani; Zakotnik Andrej, krčmar v Postojini; dr. Zenkovich Aleksander, c. kr. okr. zdravnik v Sežani; Žerjav Gregor, c. kr. okr. sodnik v Loži; Živec Josip, veleposestnik v Skopem; Žužek Lav., c. kr. okr. sodnik v Postojini.

Žrebanje sročk posojila ljubljanskega mesta.

Pri srečkanji 125 lozov mestnega ljubljanskega posojila, ki se je po načrtu vršilo v 2. dan julija 1885. leta, so bile vzdignjene:

Št. 2843 z dobitkom	15 000 gld.
„ 1072 „	1 500 „
„ 34688 „	500 „
„ 55526 „	500 „
„ 54779 „	500 „
in št. 2340 2688 4539 4741 4934 5651 6279 7307 10078 10595 10603 10671 11282 11380 11404 12223 12271 12529 13262 13290 14333 14816 14939 15056 15200 15707 15715 15931 16163 16631 16845 17241 18003 18378 19128 22123 23069 23273 23387 23394 24575 24863 25163 25517 25811 26153 26298 26427 26498 26982 27135 27333 27941 29270 30116 30325 31296 31302 32490 32566 33656 34010 34404 34763 35014 35274 35687 36835 38042 38043 40009 40044 40268 40575 41242 42750 45148 45307 45578 46139 46508 46725 47203 47486 49167 49756 49924 50825 51077 52521 52634 53378 55310 56522 57776 59870 61793 62100 62489 62586 62916 62973 63040 63113 63178 63245 63804 63833 65259 65511 66495 68129 69977 71388 71926 72419 72574 72784 74077 74146, vsaka z dobitkom 30 gld.	

Od dosle izžrebanih lozov niso še izplačane naslednje številke: št. 45330 z dobitkom 1500 gld., št. 26163 z dobitkom 600 gld., št. 33724 in 63093, vsaka z dobitkom 500 gld. in št. 1487 2015 2643 3174 3783 4683 5710 5967 7098 7319 7840 8005 8284 8317 9462 9550 9727 9840 10683 11785 12517 12518 12875 14101 14583 15243 15266 16466 17460 18077 18510 19365 19661 20177 21730 21743 22916 23013 24071 24420 24609 25187 25247 25560 27345 27506 27595 27992 28619 28845 29509 29534 29621 29685 29733 31718 32542 32742 33237 34175 34184 36157 36349 37275 37375 38179 38209 39996 40902 41632 41741 44539 44632 46051 46105 49207 49498 50142 50615 51235 51429 51487 52092 52903 53249 54114 56284 56726 59594 61486 61712 63097 63425 64345 64363 64981 65195 65442 65497 67173 69743 70024 70406 71272 72752 73345 73819 in 74688, vsaka z dobitkom 30 gld.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Madrid, 3. julija. Kralj podal se je včeraj zjutraj nenadno v Aranjuez, kjer kolera hudo razsaja. Popoldne se je vrnil. Obila množica naroda ga je navdušeno pozdravljala.

Berolin, 3. julija. Bismarck se je sinoči vrnil.

Simla, 3. julija. Izdavanje vojaških dopustov se je omejilo ter ostane toliko časa omejeno, dokler se mirno ne reši afgansko mejno vprašanje.

Berolin, 2. julija. Zvezni svet je sklenil, izreči k predlogu Prusije gledé prestolonasledstva v Brunšviku prepričanje, da se vladarstvo vojvode Cumberlanda v Brunšviku ne zлага s temeljnimi načeli zveznih pogodb in državne ustave.

Brunšvik, 1. julija. Deželni zbor se je danes preložil. Goertz prečital je pisma vojvode Cambridge, kateri zahteva vladarstvo in eventualno nasledstvo.

London, 2. julija. Ruski poslanik Staal pogovarjal se je včeraj delj časa s Salisburyjem; pogovarjala sta se baje o nadaljevanji dogovorov o afganskem mejnem vprašanji.

Madrid, 2. julija. Včeraj so tu 4 osebe obolele, 1 umrla na kolero; v Aranjuezu 152 obolelo in 78 umrlo. V provincijah Valencija, Murcija,

Castellon, Alicante in Saragossa obolelo je vkup 1300 oseb na kolero in izmed teh jih je umrlo 600.

Kahira, 2. julija. General Wolseley odide nemudoma z generalnim štabom na Angleško.

New-York, 2. julija. Sodišče spoznalo je gospo Dudley, katera je streljala na O'Donnovana Rosso, nekrivo, češ, da je blazna.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 3. julija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.55
„ „ „ srebru	83.45
Zlata renta	108.50
5% avstr. renta	99.20
Delnice narodne banke	860.—
Kreditne delnice	286.60
London 10 lir sterling	124.25
20 frankovec	9.85 ⁵
Cekini c. kr.	5.88
100 drž. mark	61.05

Tujci.

Dne 1. julija.

Pri Maliči: Hertle, ravnatelj; Kirschbaumer in Rosenberg, trgovca, z Dunaja. — Szugluevich in Aničič, iz Trsta. — Hieng, lesotrzec, z rodbino, iz Rakoka.
 Pri Slonu: Jakobi, lekar, in Kolka, trgovec, z Dunaja. — Hoss, agent, iz Maribora. — pl. Santi, c. kr. mérosodni nadzornik, iz Trsta.
 Pri Tavčarji: Jama, c. kr. finančni nadsvetnik, s soprogo, in Kollmann, trgovec z oljem, z Dunaja. — Franz, c. kr. dvorni svetnik, s soprogo, iz Zadra.
 Pri Južnem kolodvoru: Znidaršič, profesor, s soprogo, iz Sarajeva. — Schäfer s hčerko in Hanns s hčerko, iz Trsta. — Znidaršič, trgovec, z materjo, iz Prema. — Schany iz Celovca. — Rosmann iz Ljubljane.
 Pri Avstr. carji: Mayer iz Bösinga.
 Pri Virantu: Reich, posestnik, iz Planine.

Umrli so:

Dne 2. julija. Jakob Porenta, hišnik, 48 l., Hradecky-jeva Vas št. 11, plućnica.

Srečke

z dne 1. julija.

Brno: 81 86 45 15 72.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
2. julija	7. zjutraj	736.44	15.6	svzh. sl.	obl.	0.50
	2. pop.	737.68	21.0	szpd. sl.	d. js.	dež
	9. zvečer	738.70	18.8	jzpd. sl.	s. js.	

Moje takó priljubljeno, **ne prozorno**, ampak istinito vsebinsko, povsodi kot izborno priznano

univerzalno glicerín-milo

priporočam vsakemu kot najnežnejšo in zdravjšo kožo ugajajočo umivalno milo. Isto odpravlja pri daljši porabi vse pege, kožne izpuščaje, preveliko kožino rudečico in podeljuje isti sploh največjo nežnost in čisto belino; komad stane 10 kr., 14 in 20 kr. — Neobhodno potrebno za umivanje otrok. Samo pristno iz tovarne (49) 12-6

H. P. Beyschlag-a v Avgšpurku.

Jedina zaloga v Ljubljani pri K. Karingerji Mestni trg št. 8.

V založništvu našem izišla je na svitlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik učitelj.

12 pol v 8^o. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani.

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal sledeče knjige in knjižice za ljudske šole in učitelje: Praktično metodiko, cena 80 kr., Prvi pouk 60 kr., Fiziko in kemijo 60 kr., Prirodopis 56 kr., Zemljepis 26 kr., Geometrijo 24 kr., Malo fiziko 23 kr., Domovinoslovje 20 kr., Pripovedi iz zgodovine Štajerske 6 kr., Opis krškega okr. glavarstva 30 kr., Zgodovino štajerskih Slovencev 1 gld. 20 kr. — Isti pisatelj ima v zalogi razne pisanke in risanke; mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Podružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih	
za 4 dni odpovedbe	3 ¹ / ₄ od sto
» 8 »	3 ¹ / ₂ » »
» 30 »	3 ³ / ₄ » »
v Napoleondorih	
30dnevna odpoved	3 od sto
3mesečna »	3 ¹ / ₄ » »
6 »	3 ¹ / ₂ » »

Oddelek za giro

v bankovcih 2¹/₂ proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arád, Gradec, Sibinj, Inmost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez troškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/3 proc. provizije.

Posojila

na poroštvna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru; proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece; na vrednostne papirje (efekte), 6 proc. obrestj na leto do svote 1000 gld., za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36-7

Trstu dne 1. oktobra 1883.

Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

- I. zvezek: **Deseti brat.** Cena 1 gld.
- II. **Pripovedni spisi:** Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.
- III. zvezek: **Pripovedni spisi:** Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.
- IV. zvezek: **Pripovedni spisi:** Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 25

Predpasniki

neprekosljivo največja zaloga vsake oblike, velikosti in kakovosti prodajejo se po 25 kr. in više pri J. C. Hamannu.